

Anders Braanaas
Soknavågsvegen 141
6986 VÆRLANDET

Saksbehandlar, innvalstelefon
Johannes Anonby, 5764 3125

Sørværet naturreservat i Askvoll kommune – løyve til lyngbrenning april 2021

Anders Braanaas og Hilde Buer får på nærare vilkår løyve til lyngbrenning i ein del av Sørværet naturreservat våren 2021

Vi viser til e-post frå deg 8.4.2021, der søknaden frå mars i fjor, og også ein interessant forskingsartikkel, låg ved saman med søknad om lyngbrenning i Sørværet naturreservat no dei næraste dagane.

Søknaden, med bakgrunn

Den førre søknaden, dagsett 25.3.2020, vart ikkje realitetshandsama, sidan det nærma seg slutten for perioden for brenning i utmark, og reiserestriksjonar pga. grunn av koronapandemien tilsa ekstra varsemd, spesielt i eit naturreservat. Sidan Sørværet naturreservat har både myr av nasjonal verdi, og er viktig del av eit nasjonalt referanse for kystlynghei, har rammene for lyngbrenning vore grundig diskutert i tidlegare løyve, m.a. 3.2.2017, 13.2.2015 og 4.4.2013.

Søknaden av 8.4.2021 gjeld området som er synt på neste side.

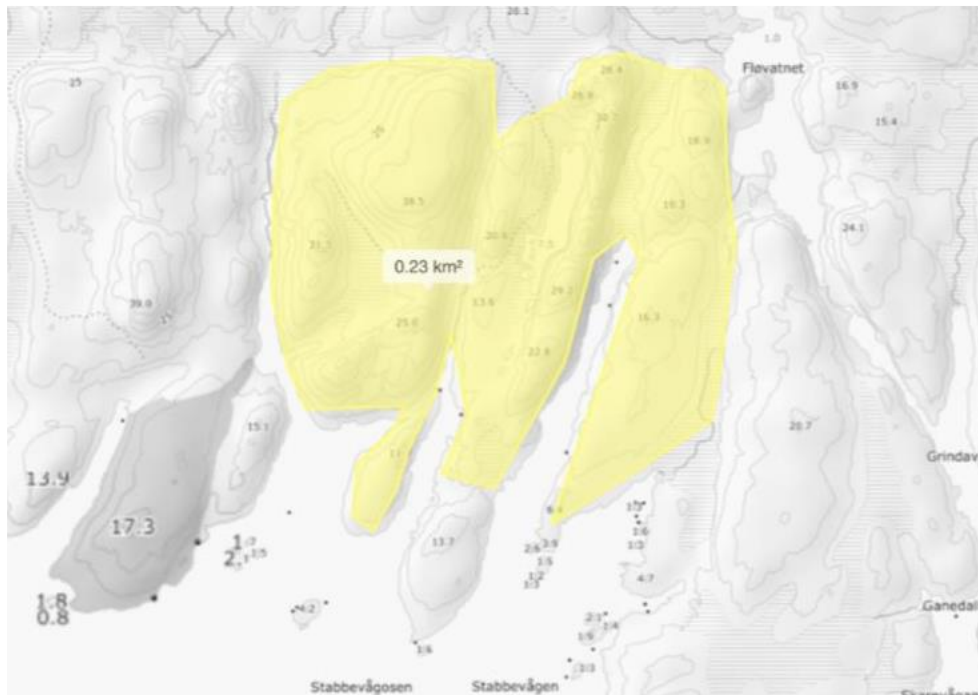
Heimelsgrunnlag og vår vurdering

Så lenge det ikkje ligg føre forvaltingsplan for Sørværet naturreservat, ligg heimelen for å gje løyve til lyngbrenning i naturmangfaldlova § 48 første ledd, vilkåret at «*det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*».

Føremålet med fredinga er, i følge pkt. III i verneforskrifta "å ta vare på eit viktig skjergards- og våtmarksområde med naturleg tilhøyrande vegetasjon og dyreliv. Det er særleg viktig å verne om området sine mange funksjonar for fuglelivet, og myrområda som naturtype. I tillegg er det viktig å ta vare på dei geologiske verneinteressene knytta til devonsk sandstein".

Vurderingsgrunnlaget er ikkje vesentleg endra sidan tidlegare avgjerder. Når det gjeld **kunnskapsgrunnlaget** (jf. naturmangfaldlova § 8) er det likevel grunn til å nemne fugleobservasjonane du har gjort i seinare år, jf. brevet av 25.3.2020, som stadfester det same som ein har sett andre stader, nemleg at lyngheiskjøtsel aukar mangfaldet av fugl, ikkje minst artar som elles er i tilbakegang.

Undersøkinga frå Nord-England i artikkelen du sende (Marrs et al., 2019) syner at oppbygging av torv (og lagring av karbon) i studieområdet deira vart redusert ved regelmessig lyngbrenning (men ikkje tok slutt slik nokon har meint). Artikkelen argumenterer elles med at regelmessig, kontrollert lyngbrenning kan førebyggje øydeleggjande, ukontrollerte brannar, som kan verte vanlegare i eit varmare klima, og som lett kan meir enn ete opp det ein vinn i karbonlagring ved å avstå frå kontrollert lyngbrenning. Undersøkinga syner elles at det skjer ein god del torvoppbygging også i røsslyngdominert vegetasjon, og at generelt plantemangfald og også torvmose aukar ved regelmessig brenning – litt paradoksalt når brenninga samstundes gjev redusert torvoppbygging. Kanskje er det eit moment at torvmosearten som er nemnd (furutorvmose – *Sphagnum capillifolium*) ikkje er nokon eigentleg myr-art, men meir knytt til skog og hei.

Kystlynghei er ein kulturavhengig naturtype som er avhengig av skjøtsel. Myr – med unntak av slåttemyr som er ein type kulturlandskap – vert derimot rekna å ikkje trenge annan skjøtsel enn eventuelle tiltak for å bøte på eventuelle tidlegare inngrep. Inntil vi eventuelt får kunnskap som tilseier noko anna, meiner Statsforvaltaren difor at verneføremålet inneber at det ikkje bør brennast lyng på myrareal i det omsøkte området. Vi vil då definere myrareal som dei areala som på kartutsnittet er synte med myrskravur. Resten av det omsøkte arealet bør derimot skjøttast som kystlynghei, ut frå statusen som utvald naturtype, og Værlandet sin status som nasjonalt referanseområde.

Lyngbrenning om våren kan vere eit trugsmål mot hekkande fugl. I dette tilfelle er avstanden til havørnreir så pass stor at faren for alvorleg uroing er liten, og vi legg større vekt på omsynet til skjøtsel av ein truga naturtype. Når det gjeld fare for direkte skade på reir av andre fuglar som byrjar hekkinga tidleg, legg vi vekt på at det har vore kulde og snø den siste tida, og difor lite truleg at nokon har byrja å hekke i lyngheia i år før det generelle forbodet mot bruk av eld byrjar 15. april.

Statsforvaltaren har ikkje vurdert i kva grad ukontrollerte brannar i tørre sommarperiodar er eit potensielt faremoment i Sørværet naturreservat, men kontrollert lyngbrenning på fastmark-kollane rundt vil truleg vere positivt i så måte ved at elden ikkje spreier seg så lett til myrane. Verknader på karbonbinding har vi ikkje lagt vekt på, sidan det i eit naturreservat er omsynet til verneføremålet som er det heilt avgjerande.

Både myr og kystlynghei er naturtypar som har vore i tilbakegang over lang tid som følgje av inngrep og endra bruksformer (jf. naturmangfaldlova § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning), og tiltaket er eit bidrag til å ta vare på kystlynghei. Ut frå det vi veit i dag, og med den fagkunnskapen og røynsla som tiltakshavarane har, og dei vilkåra som Statsforvaltaren set, ser vi ikkje fare for at tiltaket vil utgjere risiko for naturmangfaldet (jf. naturmangfaldlova § 9). Tiltaket oppfyller kravet i naturmangfaldlova § 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar på ein gode måte, ved at ein tek vare på begge naturtypene. Tiltaket er ikkje i strid med verneføremålet, og kan ikkje påverke verneverdiane nemnande.

Avgjerd

Med heimel i naturmangfaldlova § 48 får Anders Braanaas og Hilde Buer løyve til lyngbrenning i Sørværet naturreservat slik det er søkt om, med unntak av areal synte med myr-skravur. Dispensasjonen vert gjeven på følgjande vilkår:

1. Lyngbrenninga skal gjennomførast omsynsfullt og i samsvar med gode prinsipp for tradisjonell skjøtsel av kystlynghei (lyngsviing)), der ein brenn av den gamle lyngen, men gjer minst mogleg skade på jordsmonnet/torva.
2. Arbeidet skal gjennomførast med den mannskapsstyrken som tiltakshavarane vurderer som naudsynt for å ha god kontroll, og slik at ein unngår å brenne lyng på myrareal som ligg inne i – eller i kanten av – tiltaksområdet.
3. All lyngbrenning skal vere avslutta før 15. april 2021.
4. Ein kort rapport skal sendast til Statsforvaltaren etter gjennomføringa. Dersom tida og/eller ver og føre hindra gjennomføringa, vil vi gjerne også ha melding om det, saman med moment for ei eventuell forlenging av løyvet til neste lyngbrenningssesong.

Klagerett, m.m.

Denne avgjerda kan klagast inn for Miljødirektoratet, av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse, med ein frist på tre veker. Eventuell klage skal sendast til Statsforvaltaren, som også kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Som tiltakshavar har de ansvar for at tilhøve til eigarar og bruksrettshavarar er i orden, og at tiltaka vert gjennomførte på ein forsvarleg måte etter dei reglane som til ei kvar tid gjeld innanfor både smittevern, brannvern og anna.

Med helsing

Stein Byrkjeland
fagdirektør

Johannes Anonby
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SNO v/Einar Vereide

Askvoll kommune Postboks 174 6988 ASKVOLL